

27 SEPTEMBER 2009 – ZESENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

Als het goede maar gebeurt

AL EEN PAAR ZONDAGEN LANG tracht Jezus ons uit te leggen hoever de liefde gaat. God is anders. Hij wil een andere wereld. Vandaag verlegt Jezus weer grenzen.

Johannes komt klagen bij Jezus: „Er zijn mensen die Jou niet volgen en die toch mensen genezen. We probeerden ze tegen te houden, maar ze doen voort. Wij vinden dat dit niet verder kan.” Vertaal: „Er zijn andersgelovigen, zelfs ongelovigen, die pseudo-pastoraal bezig zijn. Ze zijn niet gemandateerd. Dat kan toch niet?” Jezus' antwoord laat geen manoeuvreerruimte: „Als het goede naar gebeurt. Als er maar bekiers water gegeven worden aan mensen in de woestijn. Kijk naar het resultaat, kijk naar de anderen. Jullie, lieve leerlingen, zijn met jezelf bezig en met jullie eigen territorium. Binnenkerkelijk poetsen. Als de kelk maar blinkt. Gooi de deuren van de sacristie open. Als jullie mijn profeten willen zijn, moeten jullie tussen de armen staan en allen samen, over grenzen heen, bekiers water uitdelen.”

Dus naar een andersdenkende kijken. De (marxistische) schrijver Arthur Koestler (1905-1983) bijvoorbeeld. Volgens hem speelt de maatschappelijke geschiedenis zich af in een wisselwerking van vier symbolische figuren. Aan de ene zijde staan de Arme en de Profeet, aan de ander kant de Narcist en de Terrorist. (Koestler gebruikt eigenlijk andere termen, respectievelijk Proletariër, Profeet, Yogi en Commissaris. Die paste ik aan onze tijdsgeest aan.)

De Armen zijn een enorme, nog steeds verdoofde macht. Als zij wakker worden en samenwerken, kantelt West-Europa en de hele wereld. Een echte Profeet staat tussen die Armen. Als de Arme de horizontale kracht is van de geschiedenis, dan is de Profeet de verticale dimensie. Hij roept gerechtigheid op aarde neer. Hij inspireert de Arme. Hij leidt de massa, stap voor stap, onweerstaanbaar verder. De Arme heeft het uitzicht van de Profeet nodig om in de juiste richting te marcheren. De Profeet heeft de voeten van de Arme nodig om iets te kunnen doen. De Arme en de Profeet vormen een onmisbare eenheid. In hen gaan beweging en doel, kracht en richting samen.

Maar, zegt Koestler, al te vaak verliest de Profeet contact met de Arme. De Profeet is te ver vooruit of te veel achterop. Een Profeet, die zich niet voortdurend laat bevragen door de Arme, ontwerpt een wereldje van denkbeeldige waarden, zonder voeten in de aarde. De Profeet geraakt dan geïsoleerd en ontmoedigd. Hij trekt zich terug in zijn sacristie. Hij wordt een ontgoochelde Narcist, iemand vol goede bedoelingen, maar zijn navel is het middelpunt van zijn wereld. Of zijn eigen organisatie, club, partij of kerkje.

Als de Profeet zich terugtrekt in zijn clubje van gelijkgezinden, verliest de Arme zijn inspiratie. Hij wordt hopeloos. Als de Profeet Narcist is geworden, wordt de Arme Terrorist, symbool van bruut geweld. De Terrorist schrijft de geschiedenis verder... met bloed, vaak ook met het bloed van zijn Profeten. De Terrorist is de wanhopige mensheid, een rat in een hoek gedreven. Om een maatschappij zonder geweld en zonder overheersing op te bouwen, gebruikt hij – och, voor even maar – geweld. Meteen is het rijk van geweldloosheid verloren. De Terrorist compromitteert zijn doel in de gebruikte middelen. De Profeet te midden van de Armen, of de Narcist, die hopeloze Terroristen kweekt, dat is de inzet, volgens Koestler.

Heeft dat iets te zien met het evangelie van vandaag? Zeker. Jezus verwijt zijn leerlingen dat ze in crisistijd terugplooiën op hun eigen clubje. Dat ze Narcist worden. Hoe kun je bezig zijn met je eigen bevoegdheid, als zoveel mensen door kwade machten worden bedreigd? Red wat er te redden valt, allen samen, over alle partijgrenzen heen. Een Profeet geeft richting en inspiratie en vooral hoop. Hij schenkt water. Glas per glas. Druppel per druppel. Ook op een gloeiende plaat. Niet wie water schenkt, is belangrijk, maar dat er water wordt geschonken. En dat al wie water schenkt, bemoedigd wordt door de Profeet. Liefde gaat over die menselijke grensjes heen.

In de wisselwerking tussen Profeet en Arme gebeurt Hoop. Alleen de Hoop beschermt de Arme tegen het Geweld van de Terrorist. Alleen de Hoop beschermt de Profeet tegen de ontgoocheling van de Narcist.

Een zeer subversieve zondag.

EERSTE LEZING

NUMERI 11, 25-29

In die dagen daalde de Heer neer in een wolk, sprak tot Mozes en legde een deel van de geest die op Mozes rustte, op de zeventig oudsten. En toen de geest op hen rustte, profeteerden zij, maar later hebben zij het niet meer gedaan. Nu waren er twee mannen in het kamp gebleven. De een heette Eldad, de ander Medad. Ook op hen rustte de geest – zij stonden op de lijst al waren zij niet naar de tent gegaan – en zij profeteerden in het kamp.

Een jongen ging het ijlings aan Mozes vertellen en zei: „Eldad en Medad zijn aan het profeteren in het kamp.” Jozua, de zoon van Nun, die reeds als jongeman in dienst van Mozes gekomen was, zei daarop tot Mozes: „Mijn heer, dat moet u hun verbieden.” Mozes zei hem: „Waarom komt u voor mij op? Ik zou willen dat heel het volk van de Heer profeteerde en dat de Heer zijn geest op hen legde.”

TWEDE LEZING

BRIEF VAN JAKOBUS 5, 1-6

Broeders en zusters,

Gij die rijk zijt, weent en jammert om de rampen die over u komen. Uw rijkdom is verrot, uw mooie kleren zijn door motten aangetast, uw goud en zilver is verroest. Die roest zal tegen u getuigen en als een vuur uw vlees verteren. Schatten hebt gij verzameld, terwijl het de laatste dagen zijn.

Hoort, het loon dat gij hebt onthouden aan de arbeiders die uw velden hebben gemaaid, roept luid, en de krenten van uw oogsters zijn doorgedrongen tot de oren van de Heer van de hemelse machten. Gij hebt op aarde gezwelgd en gebrast, gij hebt u vetgemest voor de dag van de slachting. Gij hebt de rechtvaardige gevonnist en vermoord; hij heeft geen verweer tegen u.

EVANGELIE

MARCUS 9, 38-43.45.47-48

In die tijd zei Johannes tot Jezus: „Meester, we hebben iemand die ons niet volgt, in uw naam duivels zien uitdrijven, en we hebben getracht het hem te beletten, omdat hij geen volgeling van ons was.”

Maar Jezus zei: „Belet het hem niet, want iemand die een wonder doet in mijn Naam, zal niet zo grif ongunstig over Mij spreken. Wie niet tegen ons is, is voor ons. Als iemand u een beker water te drinken geeft omdat gij van Christus zijt, voorwaar Ik zeg u: zijn loon zal hem zeker niet ontgaan. Maar als iemand een van deze kleinen die geloven, aanleiding tot zonde geeft, het zou beter voor hem zijn als men hem een molensteen om de hals deed en in zee wierp. Dreigt uw hand u aanleiding tot zonde te geven, hak ze af; het is beter voor u verminkt het leven binnen te gaan dan in het bezit van twee handen in de hel te komen, in het onblusbaar vuur. Geeft uw voet u aanstoot, hak hem af; het is beter voor u kreupel het leven binnen te gaan dan in het bezit van twee voeten in de hel te worden geworpen. Geeft uw oog u aanstoot, ruk het uit; het is beter voor u met één oog het Rijk Gods binnen te gaan dan in het bezit van twee ogen in de hel te worden geworpen, waar hun worm niet sterft en het vuur niet gedooft wordt.”

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net